

Streszczenie

DWUJĘZYCZNOŚĆ ZAWODOWA FILOLOGÓW A ICH FUNKCJONOWANIE POZNAWCZE PO SZEŚĆDZIESIĄTYM ROKU ŻYCIA

W przeprowadzonych badaniach skupiono się na problematyce dwujęzyczności w perspektywie wieloletniego doświadczenia życiowego i jej znaczeniu dla poprawy funkcjonowania poznawczego osób po 60 roku życia, które przez całe swoje życie zawodowe wykonywały zawód nauczyciela i tłumacza języka obcego. Przebadano 80 osób w wieku 60-70 lat, (40 filologów jako grupę kryterialną i 40 osób o wykształceniu wyższym, ale innym niż filologiczne, jako grupę kontrolną) pod kątem funkcjonowania takich funkcji poznawczych, jak pamięć krótkotrwała werbalna, fonologiczna i operacyjna oraz pamięć długotrwała, różne aspekty uwagi, w tym hamowanie i odporność na dystrakcję, strategie zapamiętywania materiału werbalnego oraz zdolność jego rozpoznawania. Analiza statystyczna wykazała istotne różnice pomiędzy badanymi grupami, na korzyść osób dwujęzycznych, w takich obszarach, jak krótkotrwała pamięć fonologiczna, strategie zapamiętywania i rozpoznawania materiału werbalnego oraz giętkość poznawcza w zadaniach werbalnych. Wyniki skłaniają do formułowania kolejnych pytań badawczych i dalszej eksploracji tematu.

Summary

BILINGUAL FOREIGN LANGUAGE TEACHERS AND THEIR COGNITIVE FUNCTIONING IN LATE ADULTHOOD

The conducted research regarding its interdisciplinary character is combining two fields of study: linguistics and cognitive psychology. Bilingualism has been presented here from the perspective of lifelong experience of people who used two languages in their daily life, working as foreign language teachers and translators. In the light of this approach the intention was to show bilingual advantage as extending into older age and protecting against cognitive decline. The study group comprised 80 participants, aged 60-70, 40 Masters of Modern Languages Education, and control group which included 40 Masters of any other fields of study excluding Philology, matched on age. The following cognitive functions have been examined: short term verbal, phonological and operating memory, long term memory and different aspects of attention including inhibition and resistance to distraction as well as verbal learning and recognition strategies, all those with reference to general executive control. The statistical analysis has shown significant bilingual advantage in such areas as short term phonological memory, verbal learning and recognition strategies as well cognitive flexibility in verbal tests. The obtained results encourage further exploration of the researched subject.